

**Holland Rijnland
T.a.v. het Dagelijks Bestuur
Postbus 558
2300 AN LEIDEN**

Datum	donderdag 11 juni 2020	Datum verzending	
Uw kenmerk		Behandelaar	De gemeenteraad
Ons zaaknummer	Z/20/042310/188319	Bijlage	
Onderwerp	Wensen en bedenkingen over de concept-RES Holland Rijnland		

Geachte leden van het Dagelijks Bestuur,

In uw brief van 2 april 2020 biedt u ons aan de concept-RES Holland Rijnland. Graag maken wij hierop onze wensen en bedenkingen aan u kenbaar.

Communicatie en (burger)participatie

Voorschoten hecht veel waarde aan communicatie en participatie in de RES en dat vraagt om maatwerk. Ieder dorp of stad binnen de RES Holland Rijnland kent haar eigen DNA. Voorschoten kenmerkt zich door een rijk verenigingsleven, maatschappelijk bewustzijn en samenwerking. We zien dat bijvoorbeeld bij initiatieven in de Krimwijk en ook bij de Coöperatie "Zon op Voorschoten". Voorschoten wil juist de kracht van de samenleving gebruiken om stappen te maken op dossiers als warmte, energiebesparing en mobiliteit. De insteek is om inwoners zo goed mogelijk te informeren en hierbij vooral ook ruimte te laten voor eigen inbreng door middel van burgerparticipatie. Voor het slagen van deze energietransitie zijn de gemeenten afhankelijk van de samenleving. We passen daarbij het nieuwe denken verwoord in de Omgevingswet toe.

W&B 1: Maatschappelijke initiatieven die een bijdrage leveren aan de energietransitie zijn een cruciale schakel bij het boeken van successen. Voorschoten zou graag zien dat de (belangrijkheid) rol van de samenleving in het nemen van regie en eigenaarschap nadrukkelijker verwoord wordt in de RES 1.0.

Warmte

Het warmtedossier staat ook in Voorschoten in de belangstelling. Beperkte beschikbare ruimte voor de energietransitie binnen onze gemeentegrenzen noodzaakt ons om ook deze optie goed te bestuderen. Er is echter in dit dossier nog veel onduidelijkheid gezien de onbekende ontwikkelingen, die veel impact hebben op de warmtetransitie in de regio. Zonder restwarmte zouden er bijvoorbeeld in 2050 bijna 200 windmolens van 3MW extra gebouwd moeten worden, inclusief extra onderstations, om aan de aardgasvrije wens te voldoen. Daarnaast spelen:

- De nieuwe Warmtewet: Welke bevoegdheden krijgen gemeenten? Wat mag warmte kosten? Wat draagt het Rijk bij? Hoe langer deze duidelijkheid uitblijft, hoe later private partijen zullen instappen en hoe moeilijker het voor individuele inwoners wordt om de juiste keuzes te maken;
- De verbinding met het restwarmtenet vanuit Rotterdam: Wanneer wordt het net uitgebreid naar Leiden? Wat wordt de capaciteit? Hoe ver is de warmte transporteerbaar? Hoeveel warmte komt er beschikbaar? Zonder duidelijkheid hierover kunnen verreweg de meeste gemeenten in Holland Rijnland geen Transitievisie Warmte schrijven; restwarmte is voor hen namelijk een onmisbare schakel in deze transitie.

W&B 2: Binnen de uitvoeringslijn Warmte zijn we afhankelijk van twee belangrijke bovenregionale ontwikkelingen. We vragen Holland Rijnland nadrukkelijk hier aandacht voor te hebben en een regionaal bod uit te brengen richting de Gasunie.

Zon op kleine daken

In de concept-RES ligt de focus sterk op realisaties van zonneweides op de grond en zon-PV op grote daken. In onze verstedelijkte regio hebben niet alleen deze panelen impact: alle particuliere daken vol zonnepanelen heeft zeker ook impact. Toch neemt de regio Holland-Rijnland dit nog nauwelijks mee in de Concept-RES, terwijl het voor met name de Leidse regio van groot belang is.

Het Nationaal Programma RES heeft in haar handreiking zelfs een mogelijkheid opgenomen om ook de focus op kleine daken te leggen. Op de website van het NPRES staat letterlijk "Kleinschalig zon-op-dak installaties met een vermogen van 15 kWp en minder, worden in het Klimaatakkoord niet meegeteld voor het 35 TWh doel. Met de autonome groei van kleinschalig zon op dak tot ongeveer 7 TWh, is al rekening gehouden in de CO2-doelstellingen. Inspanningen die leiden tot meer dan 7 TWh kleinschalig zon op dak, tellen in het geval dat de landelijke doelstelling van 35 TWh wordt verhoogd, wel mee. Daarnaast draagt de opwek van zonne-energie door huishoudens ook bij aan het vergroten van de betrokkenheid van inwoners en begrip voor de energietransitie. Daarom is het zeer aan te raden om in beeld te brengen hoeveel kleinschalig zon verwacht wordt in de regio. Het uitwerken ervan is echter niet noodzakelijk voor de NP RES." De regio heeft gekozen deze inventarisatie niet te doen. Er wordt summier aandacht besteed aan deze kans, bijvoorbeeld op pagina 10 "Het doel voor Zon op Dak lijkt, inclusief de projecten in de pijplijn, op schema te liggen met het doel uit het Energieakkoord Holland Rijnland." Ook op pagina 12 wordt verwezen naar het belang van zon op kleine daken: "Wat energiebesparing betreft leggen we het accent op de gebouwde omgeving, waarbij er een sterke relatie is met de warmtetransitie en de duurzame opwek van energie in en op gebouwen (zoals zon op daken)." We merken echter nog weinig ambitie in de rest van de Concept-RES.

Opwek door kleinschalig zon-pv heeft in theorie potentie voor een veel sterkere groei en sluit goed aan bij de zonneladder. Volgens recent onderzoek (Deloitte, 2018) is namelijk momenteel 'slechts' 4% van alle daken in gebruik door zonnepanelen. Aldus overzien, zijn er meerdere redenen om een overzicht van kleinschalige zonpotentie mee te nemen in de (concept)RES en om hier als regio stevig op in te zetten.

W&B 3: In de Concept-RES ligt de focus op zonneweides en zon op grote daken. In onze verstedelijkte regio hebben niet alleen zonnepanelen op grote daken impact, alle particuliere daken vol zonnepanelen heeft zeker ook impact. Wij vragen Holland Rijnland dit expliciet mee te nemen in de RES 1.0.

Wij hopen dat u ons over nieuwe ontwikkelingen en op welke wijze u de wensen en bedenkingen heeft verwerkt in de RES 1.0 tijdig op de hoogte brengt.

Met vriendelijke groet, namens de gemeenteraad van Voorschoten.

de griffier,

de voorzitter,

Drs. B.J. Urban

Ch.B. Aptroot